

Vlaamse Regering

Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen parochiekerk H. Kruis en O.-L.-Vrouw te Assenede

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 en 4 december 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

parochiekerk H. Kruis en O.-L.-Vrouw en het voormalig kerkhof met hekken en kerkweg met muurkapel en wapenschild, zoals afgebakend op bijgevoegd plan, gelegen te

Assenede (Oosteeklo), Koning Albertstraat 1;

bekend ten kadaster:

Assenede, 2e afdeling, sectie A, perceelnummers 499K/2 deel, 506A, 507G.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De artistieke en historische, en meer bepaald de architectuurhistorische waarde van de parochiekerk H. Kruis en O.-L.-Vrouw, met inbegrip van de volgende cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken als bijhorend kerkmeubilair:

Schilderijen: "Mystiek huwelijk van de H. Catharina van Alexandrië", "Onthoofding van de H. Barbara", "O.-L.-Vrouw van Smarten", "H. Barbara", "Ecce Homo".

Beeldhouwwerk: Zes heiligenbeelden op sokkel: H. Barbara, O.-L.-Vrouw van Smarten en H. Franciscus Xaverius, H. Antonius van Padua, H. Joseph en H. Theresia.; twee polychrome beeldengroepen: de "H. Familie" en "O.L.Vrouw van de Rozenkrans".

Hoofdaltaar met marmeren tombe, twee zitbanken, preekstoel, twee biechtstoelen, het orgel met rococo-orgelkast, de doopvont, de neogotische kruisweg, de witmarmeren grafzerken, van Jacobus Mallizie en zijn echtgenote Jacoba Pauwels, van Pieter Van de Wattijne en zijn echtgenote Christoffelijntje de Neve, van pastoor Judocus Jo de Raeve.

De parochiekerk van Oosteeklo, in 1781 volledig vernieuwd naar de plannen van de kerk van Lembeke van 1776 in een sobere classicistische baksteenarchitectuur, is exemplarisch voor de landelijke parochiekerkjes opgericht op initiatief van de Gentse Sint-Pietersabdij aan het einde van de 18de eeuw.

De artistieke waarde van het monument wordt vooral bepaald door het harmonisch interieur met classicistische pseudo-basilicale opstand, Toscaanse zuilen en bepleisterde gewelven. De versoberde decoratieve schilderingen verwijzen naar een 19de-eeuwse neogotische aankleding. De aanwezigheid van nog 17de-eeuwse schilderijen, 18de-eeuws meubilair zoals de preekstoel, de zitbanken en het orgel in combinatie met vroeg-19de-eeuwse werken zoals het hoogaltaar, de biechtstoelen en de doopvont en het laat-19de-eeuws neogotisch beeldhouwwerk en de glas-inloodramen wijzen op een kwaliteitsvolle aankleding. De decoratief fraai omlijste staties van de kruisweg, een vroeg exemplaar van 1894 van het veel verspreide kunstwerk van de Gentse beeldhouwer Aloïs De Beule, getuigen van de kunstzin en ambachtelijke vaardigheid van de kunstenaar.

De historische waarde van het voormalig kerkhof met hekken, pomp en kerkweg met muurkapel en wapenschild gelegen in Koning Albertstraat +1 en Oosteeklo-Dorp 10 De omringende kerkhofsite, teruggaand tot de oprichtingsperiode van de parochie in de 13de eeuw, heeft historisch en visueel een onlosmakelijke band met de kerk als site van de oude parochiekerk die aan de huidige kerk voorafging en vormt samen met de aanpalende site van de pastorie de historische dorpskom. De calvarie met nog 18de-eeuwse houten, witgeschilderde Christus aan het kruis tussen vernieuwde beelden van Maria en Johannes, volgens de christelijke traditie tegen de kerk geplaatst, heeft een inherente samenhang met de kerkhofsite met zijn funeraire functie. Samen met de piëtakapel van 1938 bij het westelijke hek naar de pastorie en de vernieuwde pijlerkapelletjes van de ommegang vormt de calvarie, als devotieobject en symbool van het lijden van Christus, de enige herinnering aan het vroegere kerkhof op deze site.

Het hekwerk en het toegangshek met pomp aan de zuidzijde en het verbindingshek met de pastoriesite in het westen werden gerealiseerd in 1909 bij de creatie van het

dorpspleintje. Het zijn kenmerkende voorbeelden van de zeldzaam wordende ijzeren afsluitingen die de landelijke dorpskernen karakteriseerden.

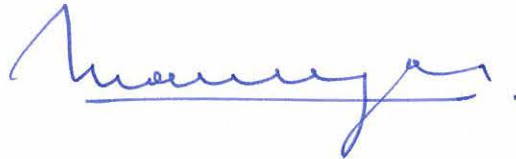
De kerkweg, een smalle verbinding tussen de kerk en de dorpsstraat, is een historisch relict van een typisch binnenwegeltje, traditioneel ontstaan voor het snelle voetverkeer op het platteland. Het getralied muurnisje met bekronende wapenstein van abdis Isabella Clara Eugenia de Houchin en jaartal 1681 in de zijgevel van het huis Oosteeklo-Dorp 10 is een materiële getuige van de aanwezigheid van de cisterciënzerinnenabdij in Oosteeklo.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009 en 11 januari 2010).

Brussel, 02-09-2010

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS